

Jaciment arqueològic sota del castell de Cervelló

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Entre l'església de Santa Maria i el castell de Cervelló.
Emplaçament Sota el castell de Cervelló ocupant una part dels penya-segats.

Coordenades:

Latitud: 41.387280710912
Longitud: 1.9604283743553
UTM Est (X): 413084
UTM Nord (Y): 4582272

Classificació

Número de fitxa 08068 - 7
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle XI
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Jaciment molt amagat per la bardissa.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Cervelló

Fitxes associades:

[Església de Santa Maria de Cervelló](#)

[Castell de Cervelló](#)

[Capella del castell de Cervelló](#)

[Jaciment arqueològic del castell de Cervelló](#)

Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Descripció

Es tracta d'un conjunt de retalls a la roca sorrenca vermella que conformarien habitatges dels quals tan sols n'ha quedat la part inferior.

És probable que la part superior dels habitatges estigués formada per elements peribles de fusta. Ocupa l'espai entre el castell de Cervelló i l'església de Santa Maria de Cervelló. Es podrien datar aquestes construccions cap al segle XI, en el moment de l'aixecament del castell i en una fase anterior a la construcció de l'església romànica.

La similitud de construcció rupestre amb la dels ermitoris indica una possible influència arquitectònica comuna pròpia de l'època. Els habitatges semblen molt irregulars i en ells s'aprecia una talla de la roca mare del Buntsandstein de manera que conformen espais i elements de vida quotidiana.

Destaca la presència en diferents llocs de petits dipòsits de planta quadrangular d'aproximadament un metre i mig i una fondària màxima d'uns 50 cm. També s'observen conductes excavats a la roca que semblen unir-los en part. Prop d'aquests dipòsits també es veuen una mena de petites piques, també excavades a la roca i de forma aproximadament circular, potser destinades a la recollida d'aigua (algunes tenen una petita canalització).

D'altres elements excavats a la roca semblarien indicar la presència de forats de pal per a sostenir la part aèria de cabanes de fusta. S'han detectat, així mateix, dues coves al voltant de l'església romànica. La primera d'elles es troba en un lloc de difícil accés per sobre de la cota de pas de l'església, mentre que la segona es troba per sota i amb un petit grup de tombes antropomorfes al davant.

Aquesta, a més, presenta graons per accedir al seu interior i caldria identificar-la amb un ermitori. A la part més propera al castell es pot veure a la zona vertical de la paret forats circulars com per a encastar-hi alguna biga de fusta.

Història

No disposem de dades històriques, però és probable que l'assentament es trobi en relació amb la protecció oferta pel castell i, per tant, tingui a veure amb els moments inicials de la seva història.

El Castell de Cervelló, data els seus orígens documentats l'any 904, constitueix una peça clau en la història no només de Cervelló, sinó de tot el territori circumdant.

El castell és esmentat per primera vegada l'any 904, en una donació del comte Guifré II de Barcelona al monestir de Sant Cugat.

Aquest castell era utilitzat com a residència pel comte en aquell temps i posteriorment es cita en altres documents.

Malgrat les afirmacions sense verificació, es diu que el castell, juntament amb el de Montcada, va evitar ser pres pels sarraïns i va sobreviure a la campanya d'Almansor el 985, fins i tot oferint refugi als habitants de Barcelona. En aquell temps, el comte Guifré Borrell, resident al castell, va consolidar la seva connexió amb

el monestir de Sant Cugat mitjançant diverses donacions.

L'any 992, els comtes Ramon Borrell de Barcelona i Ermengol I d'Urgell van vendre la fortalesa, juntament amb les seves rendes i beneficis, a Ènnec Bonfill, del llinatge dels Cervelló. A partir d'aquell moment, el castell va servir com a seu de la família Cervelló i de la baronia associada.

Bibliografia

ARTIGUES CONESA, PERE LLUÍS. (2011). Memòria de la intervenció arqueològica realitzada al Castell de Cervelló (Baix Llobregat). Núm. Mem. 11063. Memòries i informes.

BOLÒS, J.; PADILLA, I.; PAGÈS, M. (1980) "La necròpolis de tombes antropomorfes de Santa Maria de Cervelló", Quaderns d'Estudis Medievals, Barcelona, núm. 2 pp. 67-80.

CAMPOS MASIP, Jaume; FOLCH MOLDES, Raimon; MONTSERRAT MAJÓ, Ignasi (2019). Cervelló Subterrani. Coves, avencs i mines de Cervelló. Ajuntament de Cervelló.

CATALÀ, P.; BRASO, M.; OLIVER, J.M. 1967 Els castells catalans.

INSTAL·LACIÓ d'il·luminació al castell de Cervelló (Cervelló, Baix Llobregat). Núm. Mem. 12996. Memòries i informes.

PANCORBO PICÓ, AINHOA. (2010). Informe excavació arqueològica al Conjunt monumental del Castell de Cervelló. Memòries i informes.

PANCORBO PICÓ, AINHOA. (2010). Memòria excavació arqueològica realitzada al Castell de Cervelló. 2010. Cervelló, Baix Llobregat. Núm. Mem. 12028 Memòries i informes.

PÍRIZ I GONZÁLEZ, EDUARD. (2015). Memòria de la intervenció arqueològica preventiva pel seguiment dels moviments de terra. Memòries i informes.

Enllaços d'interès:

[Cercador de l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya](#)

